

I AB 04 är tydlighet A och 0

Alla som jobbar inom entreprenadbranschen – byggare som maskinentreprenörer – har någon gång kommit i kontakt med Allmänna Bestämmelser för byggnads-, anläggnings-, och installationsentreprenader, populärt kallat AB. I oktober 2004 kunde en enig styrelse i Byggandets Kontraktskommitté, BKK, klubba de nya bestämmelserna AB 04 som ersätter AB 92. Nu har bestämmelserna i AB 04 börjat användas som leveransvillkor i allt större omfattning. Det är därför viktigt för alla maskinentreprenörer som arbetar med entreprenader att noggrant sätta sig in i de nya bestämmelserna. Centralt i de nya bestämmelserna är kravet på tydlighet i avtalet mellan parterna. Detta kommer till uttryck i flera avseenden som jag skall beröra nedan.

AB 04 anger att omfattningen av entreprenörens åtagande skall bestämmas av kontraktshandlingarna. Detta innebär att arbete som inte finns upptaget i kontraktshandlingarna inte heller kommer att omfattas av det åtagande som entreprenören har gentemot beställaren. Detta gäller även arbeten som är nödvändiga för att kunna utföra en normenlig och fungerande byggnad. Genom konstruktionen om krav på uttömmande reglering i kontraktshandlingarna, får man en gränsdragning för vad som kommer att ingå i kontraktssumman och vad som kommer att utgöra tilläggsarbeten som skall debiteras särskilt.

Strävan efter tydlighet fortsätter genom bestämmelsen om särreglering. Vill beställaren i sina administrativa föreskrifter avtala om bestämmelser som avviker från dem som finns i AB 04 (sk särreglering), så måste detta ske tydligt för att vara gällande. Beställaren har i AB 04 därför en skyldighet att upprätta en särskild lista över all särreglering som man vill skall utgöra del av avtalet. Vidare måste den önskade särregleringen sorteras så att den återfinns under rätt kod och rubrik i de Administrativa Föreskrifterna enligt AMA-systemet. Uppfylls inte dessa krav så gäller inte

särregleringen i förhållande till bestämmelserna i AB 04. Kravet på att upprätta särskild lista över särreglering gäller dock endast fasta bestämmelser och inte sk täckbestämmelser. Täckbestämmelserna har markerats i AB 04 med en * och kännetecknas av att de innehåller formuleringen "om inte annat föreskrivits" eller motsvarande.

Tydlighetskravet återfinns även i kravet på de uppgifter som skall framgå i mängdförteckningen. Utelämnas mängduppgift för viss post i mängdförteckningen skall den som huvudregel enligt AB 04 betraktas som en 0-mängd, om inte tydlig hänvisning gjorts till annat ställe i förfrågningsunderlaget.

Slutligen skall jag beröra de särskilda regler som tillkommit om sk ÄTA-arbeten (Ändrings- och Tilläggsarbete samt Avgående arbete). Sådana arbeten skall enligt huvudregeln vara beställda skriftligen för att entreprenören skall ha rätt att få betalt. Utför entreprenören ÄTA-arbete utan skriftlig beställning har han i regel inte rätt att få betalt utöver kontraktssumman. Det har i AB 04 införts en särskild skyldighet för entreprenören att "flagga" när det är fråga om ÄTA-arbete. Överstiger kostnaderna för ÄTA-arbetet ett halvt prisbasbelopp (ca 20.000 SEK) skall entreprenören uppmärksamma beställaren på detta och inhämta hans synpunkter. Han bör då också normalt invänta beställarens besked innan han påbörjar arbetet. Gör entreprenören bedömningen att ÄTA-arbetet kostar mindre än ett halvt prisbasbelopp har han emellertid rätt att påbörja arbetet direkt och flagga i efterhand. Uppfyller han formkraven om flaggning har han i regel rätt till betalt för ÄTA-arbete utan skriftlig beställning.

De förändringar som gjorts i AB 04 är i stora drag ändamålsenliga och bra utformade i syfte att åstadkomma tydlighet mellan parterna. Bestämmelserna ställer krav på distinkta och precisa avtalshandlingar vilket inte minst glädjer oss advokater. AB 04 är liksom sina föregångare avsedd att användas vid utförandeentreprenader, dvs entreprenader där beställaren svarar för projektering och entreprenören för

utförandet. Jag tror bestämmelserna kommer att fungera väl i praktiken.

Andreas Hagen

Telefon: +46 (0)8 796 90 70

Andreas Hagen är verksam som advokat och delägare på Advokatfirman INTER i Stockholm. Advokatfirman INTER når du på adressen Box 87, 101 21 Stockholm eller via Internet på www.inter.se